

POSTANOWIENIE

14 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 14 września 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z wniosku W. S.
z udziałem K. S.
o podział majątku dorobkowego,
na skutek skargi kasacyjnej W. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie
z 23 czerwca 2022 r., IV Ca 1493/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W. S. – wnioskodawca w postępowaniu z udziałem K. S. o podział majątku dorobkowego – wywiódł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 23 czerwca 2022 r., zmieniającego postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi Południe w Warszawie z 9 marca 2021 r.

Skarżący uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem zagadnienia prawnego dotyczącego *dopuszczalności zasądzenia na rzecz strony postępowania o podział majątku wspólnego wynagrodzenia z tytułu wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy wspólnej ponad udział przez drugiego współwłaściciela nieruchomości w sytuacji, kiedy strona na rzecz której zasądzona została ww. kwota roszczenia takiego w oparciu o przedmiotową podstawę faktyczną - wyłączenie jej od korzystania z rzecz wspólnej i korzystanie przez drugą stronę z rzeczy wspólnej ponad udział - w przedmiotowym postępowaniu o podział*

majątku wspólnego małżonków nie zgłaszała, zamiast tego występując z roszczeniem o zasądzenie na jej rzecz równowartości pożytków uzyskiwanych przez drugą stronę z tytułu wynajmu mieszkania, a więc roszczenia opartego faktycznie na normie wynikającej z art. 207 kc, której to z kolei okoliczności w tym postępowaniu nie udowodniła.

Oprócz tego wnioskodawca powołał się na przesłankę oczywistej zasadności skargi, wskazując że uwzględnienie roszczeń uczestniczki postępowania z art. 206 w zw. z art. 225 k.c. stanowiło orzeczenie ponad żądanie, a także że występowanie u jednego z małżonków choroby alkoholowej bez jednoczesnego wykazania faktu przyczynienia się tej choroby do braku pomnażania majątku albo jej wpływu na trwonienie majątku samo w sobie nie może uzasadniać ustalenia nierównych udziałów na rzecz drugiego małżonka, w tym wypadku uczestniczki postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy jednak postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob.

m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Natomiast przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Przedstawione uzasadnienie nie motywuje dostatecznie żadnej z jednej przyczyny wspólnej dla wszystkich przytaczanych argumentów. Wywody skarżącego zostały bowiem oparte o jego własne przekonania dotyczące stanu faktycznego sprawy, które nie są zgodne z ustaleniami tegoż stanu poczynionymi przez sądy powszechne rozpoznające sprawę. Spostrzeżenie to dotyczy zarówno wykazania wpływu choroby alkoholowej skarżącego na zainteresowanie sprawami rodziny i ich prowadzenie (uzasadnienie zaskarżonego postanowienia, s. 7), jak i zbieżnego charakteru roszczeń odszkodowawczych (objętych żądaniem zgłaszanym przez uczestniczkę) i roszczeń przysługujących ze względu na korzystanie ze współwłasności ponad udział (uzasadnienie zaskarżonego postanowienia, s. 9). Każdy zaś element uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania musi wynikać ze stanu faktycznego ocenianej sprawy.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

[ms]